

**Italo Calvino**

***La Kosmokomikoj***

*elitaligo de*  
***Nicolino Rossi***

**FEDERAZIONE ESPERANTISTA ITALIANA  
MILANO**

---

## **La Kosmokomikoj**

© Copyright 2023 – FEI Federazione Esperantista Italiana - MILANO  
– IEF Itala Esperanto-Federacio - MILANO

Riproduzione vietata – Kopiado malpermesita

*Surkovrile: Pompei. Mozaiko en la domo de Menandro*

*Elitaligis Nicolino Rossi*

*Revizis Michela Lipari*

*Empaĝigis Ugo Tonini*

**ISBN: 978 88 96582 28 2**

ISBN 978-88-96582-28-2



9 788896 582282

## Antaŭparola prezentado

*La unua eldono de **La Kosmokomikoj** aperis en Novembro de la jaro 1965 ĉe la Eldonisto Einaudi en Torino. Je la momento de la publikigo de la libro, Calvino pretigis bazan tekston por intervjuo, kiu estis publikigita sur pluraj gazetoj kun etaj variantoj*

*Por prezenti tiun ĉi eldonon de **La Kosmokomikoj** oni reproponas la demandojn kaj la respondojn plej signifoplenajn de tiu intervjuo; la respondo al la tria demando estas, male, eltirita el la verko Calvino klarigas sian kosmon, editorite far Alfredo Barberis, "Il Giorno", la 22an de Decembro 1965.*

*"La Kosmokomikoj": ĉu Vi povas klarigi al ni, antaŭ ĉio, la titolon?*

Kombine kunmetante al ununura vorto la du adjektivojn *kosma* kaj *komika*, mi klopodis kunmeti plurajn aferojn, kiuj por mi ĉe-koras. En la elementon *kosma*, por mi ne tiom eniras la elvoko de la "spaca" aktualeco, kiom la klopodo min rilatigi kun io multe pli antikva. En la prahomo kaj en la klasikaj verkoj la kosma sentkapablo estis la plej natura sinteno; male ni, por alfronti aferojn tro gandajn, bezonadas ekranon, filtrilon, kaj tio estas la funkcio de *komika*.

*Ĉu la esprimo "komikoj" estu do komprenata laŭ la antikvaj klasigoj de la stiloj?*

Tion mi ne kredas, mi tutsimple pensadis pri la "komikaĵoj" de la muta filmarto, kaj ĉefe pri la "komiksoj" aŭ rakontetoj bildstriaĵ, en kiuj iu emblema pupeto fojfoje troviĝas en situacioj daŭre malsamaj, kiuj tamen sekvas komunan skemon: nome mi pensas pri ekzemploj, eble neatingeblaj, de stiligo, de formala pliprecizigo. Mi povus aldoni, ke mi estas feliĉa, ke samtempe kun mia libro eldoniĝis envolume, en Italio, kolekto de la "Komiksoj" de B.C., la "prahistoria" rolulo desegnita far Johnny Hart. Ne malplaĉus al mi ekscii, ke la legantoj de unu libro estas ankaŭ la legantoj de la alia, kaj ke ili faras komparojn inter ambaŭ.

*Kiam naskiĝis en Vi la ideo pri la unuaj rakontoj de la serio “La Kosmokomikoj”?*

Mi verkas ilin, ekde kelkaj jaroj. Mi komencis jene: mi estis alkuŝtimiginta prinoti la imagojn, kiuj al mi enmensiĝis legante, ekzemple, libron pri kosmogonio, nome startante el diskurso, lontana elde la meĥanismo imagiva al mi plej kutima. Kaj kontraŭe, eĉ elde tie eliras imagbildoj, iuj rakontoproponoj. Sufiĉis ilin prinoti, por trovi ĉe mi iun nombron da komencoj, da startokialoj. Restadis nur tiujn plu disvolvi.

Estas malfacile datigi precize iun rakonton: estas momento, kiam mi fiksas la komencon, kiu povas okazi multe pli frue ol kiam mi poste evoluigas la restantan parton. Poste, kiam la rakonto estas jam finita, povas okazi, ke mi ekrimarkas la rakonton ne tiela, ke la vera rakonto verkota estas alia, kaj mi ĝin reverkas. Aŭ mi ekkonsideras la rakonton per koncernataĵo iom malsama, kaj tiam mi emas ĝin korekti, ni diru, el la interno, tiom multaj, etaj korektoj, kiuj ĝin lasas laŭŝajne egala, sed fakte igas ĝin rakonto nova. Ekzemple, unu el la unuaj rakontoj de mi verkitaj por ĉi serio, *Signo en la spaco*: ekde kiam mi ĝin publikigis pasintjare sur la revuo “Il Caffè” ĝis nun, kiam eliras la volumo, mi daŭre ĝin prilaboris, kaj tamen ĝi estas la rakonto, pri kiu mi plej kontentas ekde la unua momento. Tiom, ke ekde kiam mi ĝin verkis, mi plurfoje klopodis ĝin imiti, verki aliajn laŭ tiu maniero. Sed estis malfacile.

Ĝenerale oni kredas, ke por verkisto imiti sin mem, sin ripeti, estas la afero plej simpla, estas signo pri pigro. Male, estas ja la kontraŭo. Sin ripeti estas la plej bona sistemo por sukcesi bone kompreni tion, kio estis jam farita, kaj oni atingas tion nur tra proksimumigoj kaj ekskludoj. Kaj bone scii pri la faritaĵo, estas la nura maniero por bone ekscii tion, kion oni volas plu fari. Finfine mi sukcesis verki ununuran rakonton, kiu por mi estas antaŭenpaŝo rilate al *Signo en la spaco*, kaj ĝi estas *La spiralo*, kiu rakontas la pensojn de molusko dum al ĝi kreskas ties konko. Ankaŭ tiu ĉi rakonto trairis plurajn editoraĵojn, mi eĉ diras, ke la historio ankoraŭ ne finiĝis. Mi ĝin konsideras la alvenpunkto de tio, kion mi volis fari per *La Kosmokomikoj*, sed ankaŭ la deirpunkto, ĉar estas ekde tie, kie mi devas rekomenci labori.

*Oni parolas pri la “Kosmokomikoj” kiel pri scienc-fikcio novtipa. Ĉu estas tiel?*

Ne, al mi ŝajnas, ke la rakontoj scienc-fikciaj estas konstruitaj per metodo tute malsama ol la miaj. Estas la fakto, observita jam de pluraj kritikistoj, ke scienc-fikcio pritraktas la estonton, dum ĉiu el miaj rakontoj emas paŭsi iun “mito de la

originoj?”. Sed ne tio iel gravas: estas malsama la rilato inter sciencaj datumoj kaj fantasta inventemo... Ĉiosume, mi ŝatus ekspluati la sciencan datumon kiel movoforton por eliri el la kutimoj de la imagopovo, kaj ja travivi la ĉiutagaĵojn laŭ skemoj plej foraj elde nia sperto; male al mi ŝajnas, ke scienc-fikcio strebas alproksimigi tion, kio estas fora, kio estas malfacile imagebla, strebante al tio doni realecan dimension, aŭ iel ĝin enirigi en imaghorizonton, kiu jam fiksiĝis kiel kutimo akceptita. Mi ne scias; eble mi eraras; sed tiam necesus al mi diri ion pli precizan: la nomo de ĉi tiu aŭ tiu aŭtoro, la titolo de ĉi tiu aŭ tiu sciencfikcia rakonto, kaj poste tiujn kompari kun *La Kosmocomikajoj*, analizi la similaĵojn kaj la malsamaĵojn.

*Certas entute, ke Vi serĉis la inspiron de ĉi rakontoj ĉe astronomio, ĉe kosmogno, ĉe la relativisma fiziko, ĉe la evoluteorio. Al kio ŝuldiĝas ĉi sciencaj interesoj?*

Pri la rakontoj, kiel mi jam diris, temas pri fortoj antaŭenigaj, kiuj, miaopinie, povas eksplodi el iu ajn legado stimulantanta la menson preter videbla historio, preter rakonto antropomorfa. Miaj eksperimentoj disvolviĝis ĝis nun sole al iuj direktoj, nome ligitaj al legadoj hazarde plenumataj en tiu momento, sed mi supozas, ke la sama metodo povus funkcii ankaŭ per tekstoj - ĉu mi sciu? - pri kvantuma fiziko aŭ pri genetiko aŭ geometrio ne-eŭklida. Sume, iu ajn teoria teksto povus esence taŭgi, ankaŭ matematiko kaj filozofio, sed ĉi-teme mi devas diri, ke mi ne ŝatas elekti miajn legaĵojn cele al “trovo de inspiro”. Ne: mi legas pro scivolemo, ondoritme, - kiel okazas al ĉiuj, kiuj ne praktikadas iun fakan studesploron, kaj kiel mi kredas okazi ĉe la nefakaj legadoj de la fakuloj - kaj ofte mi saltas de unu temo al la alia. Sed ĝis plu daŭras, ekzemple, la ondo de astronomio, mi legas librojn pri astronomio, ĉar ja astronomio min interesas, ne ĉar mi pensu, ke tio servos por la rakontoj de mi verkotaj. La rakontoj estiĝas per si mem, obeas al iu interna esplorlinio, ĉe kiu povas okazi, ke alkroĉiĝas hazarda ekstera stimulo.

*El tio, kion Vi diras, ŝajnas al mi, ke Vi ne vidas netan disfendon inter ĉi fazo de Via laboro kaj la antaŭaj. Kiuj estas, laŭ Vi, la ligiloj inter “La Kosmocomikoj” kaj Viaj aliaj libroj?*

Mi opinias, ke ĉi rakontoj daŭrigas la diskurson de miaj fantastaj romanoj, sed ne nur de tiuj. Ankaŭ ĉi-foje mi ekrimarkis, ke al mi aparte bone sukcesas la

historioj, kie rolas la ne-esto kontraste kun tio, kio estas, la vakuo aŭ la maldensego kontraŭmetitaj al la pleno aŭ la denso, la reverso kontraŭ la surfaco. Ne senkiale la sperto pri la fantastaj romanoj kulminis ĉe la *Kavaliro senekzista*, unu el miaj libroj de mi plej ŝatata. Sed el ĉi vidpunkto abstrakta, geometria, densometria, povas esti legataj ankaŭ miaj unuaj milithistoroj, kiuj antaŭ dudek jaroj ŝajnis sekvi la flagon novrealisman, el tiuj la plej signifoplena estas *Laste venas la korvo*; kaj estas tiel, ke mi intencis legigi iujn rakontojn de mi verkitajn antaŭ jardeko, ekzemple, *La aventuro de miopulo*. Ĉiosume, okazas ĉiam, ke ju pli vi ŝanĝas, des pli vi faras la samon: kaj tio, ĉefe, kiam oni tion malkovras poste, donas apartan kontentigon.

## La distanco de la Luno

*Iam, laŭ Sir George H. Darwin, la Luno estis tre proksima de la Tero. Estis la tajdoj, kiuj iom post iom ĝin puŝis lontanen: la tajdoj, kiujn la Luno estigas en la teraj akvoj kaj pro kiuj la Tero malrapide perdas sian energion.*

Tion mi bone scias! – *ekkriis la olda Qwifq*, - vi tion ne povas rememori, sed mi jes. Ni ĉiam ĝin havis sur ni, la Lunon, senmezuran: kiam estis plenluno - noktojn klarajn kiel dumtage, sed je lumo buterkolora - ĝi ŝajnis nin platpremi; kiam estis novluno, ĝi ruliĝis tra la ĉielo kiel nigra ombrelo puŝate de la vento; kaj je lunkresko, ĝi antaŭenvenis per kornoj tiom malaltaj, ke laŭŝajne ili estis trafantaj la kreston de promontoro por resti tie ankritaj. Sed la tuta meĥanismo de la lunfazoj progresis alimaniere ol hodiaŭ: pro la fakto, ke la distancoj disde la Suno estis malsamaj, kaj la orbitoj, kaj la kliniĝo de io, kion mi ne plu memoras; kaj krome eklipsoj, ĉe Tero kaj Luno tiom kroĉ-proksimaj, estiĝis ĉiumomente: nepenseble, ke ambaŭ tiuj bestegoj ne trovis manieron daŭre sin priombri reciproke.

Kaj la orbito? Elipsa, kompreneble, elipsa: iam ĝi iom platiĝis sur nin, alifoje ĝi ekflugis for. La tajdoj, kiam la Luno pli subenvenis, plialtiĝadis tiom, kiom neniu povus ilin reteni. Estis noktoj kun lunpleno malaltege terotanĝa kaj tajdoj tiom altaj, ke nur pro hardiko la Luno ne sin banis en la maro; ni diru, ke ĝi restis nur kelkajn metrojn superŝvebanta. Ĉu ni neniam klopodis surgrimpi la Lunon? Kaj kial ne? Sufiĉis alboati ĝuste tien sub ĝi, apogi rungeskalon ĉe la lunsurfaco kaj surgrimpi ĝin.

La punkto, kie la Luno preterpasadis pli malalte, estis marmeze ĉe la Zinkoklifo. Ni veturis per tiuj remboatetoj tiam utiligataj, rondaj kaj plataj, el subero. Tie trovis lokon pluraj el ni: mi, la kapitano Vhd Vhd, lia edzino, mia kuzo la surdulo, kaj foje ankaŭ la etulino Xlthlx, kiu tiam aĝis proksimume dekdu jarojn. Dum tiuj noktoj la akvo estis kalmega, arĝenta kvazaŭ hidrargo, kaj la fiŝoj, ene, violkoloraj, ĉi tiuj, ne povante rezisti la lunan altiron, venis ĉiuj surfacen, kiel same polpoj kaj meduzoj safrankoloraj. Estis ĉiam flugado da mincaj bestetoj - etaj kankroj, kalmaroj, kaj ankaŭ algoj leĝeraj kaj diafanaj kaj

koraplantetoj - kiuj sin dekreĉis de la maro kaj fincelis ĉe la Lunon, por suben pendolpendi elde tiu plafono kalkeca, aŭ ili restis tie aerŝvebaj, laŭ fosforeska svarmo, kiun ni forpelis svingante bananfoliojn.

Nia laboro estis jena: sur la boato ni kunportis rungeskalon: iu ĝin rekte firmtenis, iu surgrimpis al la verto, kaj iu per remiloj forboatis ĝis tie sub la Luno; tial necesis esti kune tiom multaj (mi menciis al vi nur la ĉefajn). Tiu verte de la rungeskalo, kiam la boato alproksimiĝis ĉe la Luno, ekkriis timigite: - Haltu! Haltu! Mia kapo tuj kunpuŝiĝos kontraŭlunen! - Estis la impresio, kiun ĝi estigis, vidante ĝin tiom ekstermezure kaproksima, tiom aspre malglata je rokoj tranĉakraj kaj eĝoj misforme dentojaj. Nun eble ĝi aspektas malsama, sed tiam la Luno, aŭ pli bone ties fundo, ties ventro, ĉiosume la parto preterpasanta pli apude ĉe la Tero, ĉi tiun preskaŭ tuŝante, estis kovrita de skvamokrusto akrapinta. Al fiŝoventro ĝi pli kaj pli fariĝis simila, kaj ankaŭ tiesodoro, se mi bone memoras, estis, se ne vere fiŝaroma, almenaŭ iom pli milda, kvazaŭ fumaĵita salmo.

Verdire, desur la eskaloverta oni sukcesis ĝin tuŝi streĉante la brakojn, rekte starantaj ekvilibre sur la lasta rungo. Ni estis bone primezurintaj la distancon (ankoraŭ ni ne suspektis, ke ĝi estas ekforiĝonta); la nura afero tre priatentinda, estis kiel oni apogu siajn manojn. Mi elektis skvamon, kiu aperu firma, (laŭvice ni ĉiuj devis tien sugrampi, kvin- aŭ sesope), mi alkreĉis unu manon, poste la alian kaj tuj senpere mi sentis eskalon kaj boaton de mi subenfuĝi, kaj la lunmovon min elforŝiri elde la tera altiro. Jes, la Luno havis forton, kiu nin elŝiris, oni tion rimarkis en tiu transira momento inter Tero kaj Luno: necesis sin subite svinge suprentiri, per iu transkapiĝo, sin alkreĉi ĉe la skvamoj, suprenĵeti siajn kruojn, por sin retrovi starantaj sur la luna grundo. Rigardite elde la Tero, vi aperis kvazaŭ pendanta kapalsuben, sed por vi estis la normala ĉiama pozicio, kaj la nura strangaĵo estis, suprenlevante la okulojn, vidi super vi la volbon de la briletanta maro kun la boato de la kunuloj renversitaj, kiuj pendolis, kvazaŭ uvgrapoloj el vitbranĉoj.

Kiu ĉe tiuj saltoj montris apartan talenton, estis mia kuzo la surdulo. Liaj malglataj manoj, ĵus ĉe la ektuŝo de la lunsurfaco (li estis ĉiam la unua saltanta elde la eskalo), iĝis subite softaj kaj sekuraj. Ili tuj trovis la punkton, ĉe kiu alkreĉiĝi por sin firmatene suprenlevi, plie ja ŝajnis, ke nur per la premo de siaj polmoj li adheras ĉe la krusto de la satelito. Iufoje al mi eĉ ŝajnis, ke la Luno venas lin renkonti.

Samlerta li estis ĉe la descendo sur la Teron: agoĉeno eĉ pli malfacila. Por ni ĉiuj, tio konsistis en salto alten, tiom alten kiom eblis, la brakojn suprenlevitaj (vidate elde la Luno, ĉar rigardate elde la Tero, male, ĝi pli similis al plonĝo, aŭ



al enmergiĝo profunden, la brakojn subenpendaj), sama, tutsama kiel la salto elde la Tero, nu bone, nur ke surlune mankis la eskalo, ĉar tie ekzistis nenio, ĉe kio ĝin apogi. Sed mia kuzo, anstataŭ sin ĵeti brakantaŭen, sin klinis sur la lunsurfacon kapalsube, kvazaŭ ĉe transkapiĝo, kaj eksaltegis sin svingante levile sur la manoj. Elde la boato, ni vidis lin staranta enaere, kvazaŭ li subtenus la enonorman Lunan pilkon, kaj ĝin igus saltetadi per manfrapoj, ĝis liaj kruroj nin atingis kaptopretaj, kaj ni sukcesis lin kapti ĉe la maleoloj kaj lin subentiri enboaten.

Nun vi min pridemandos, kion diable ni iradis fari sur la Lunon, kaj mi tion klarigas al vi. Ni iris kolekti, aŭ pli bone, ĉerpi la lakton, per granda kulero kaj lignositelo. La lunlakto estis tre densa, kiel iaspeca selakto. Ĝi formiĝadis en la interspacoj inter skvamo kaj skvamo, pro la fermentado de pluraj korpoj kaj substancoj terdevenaj, tien supren flugintaj elde la prerioj, lagunoj kaj arbaroj, kiujn la satelito daŭre preterflugis. Esence ĝi estis kunmetita el: vegetaĵaj suktoj, ranidoj, bitumo, lentoj, abelmielo, amelkristaloj, sturgovoj, mucidaĵoj, polenoj, gelatenaĵoj, vermoj, rezinoj, pipro, mineralaj saloj, cindraĵoj. Sufiĉis mergi la kuleron sub la skvamojn, kiuj kovris la krustecan lungrundon, kaj oni ĝin eltiris plenan de tiu altvalora kotaĵo. Ne tute pura, kompreneble; la skorioj pluris: ĉe la fermentado (trablovadis la Lunon grandaj varmegaj aeramasoj super la dezertoj) ne ĉiuj korpoj kunfandiĝis; kelkaj restis tie enkroĉitaj: ungoj kaj kartilagoj, najloj, hipokampoj, kernoj kaj pedunkloj, teler- kaj vazosplitoj, fiŝhokoj, kaj foje eĉ kombiloj. Tiel, ĉi pureo, kiam jam ĉerpokolektita, bezonis senkremigon kaj filtradon tra kribrieto. Sed ne en tio konsistis la malfacilaĵo, sed nome, kiel ĝin sendi sur la Teron. Oni agis jene:

ĉiun kulerplenon oni alten ĵetis, manovrante la kuleregon kvazaŭ katapulton, per du manoj. La selakto flugadis, kaj se la elĵeto estis sufiĉe forta, ĝi fincelis algluite sur la plafono, nome sur la marsurfaco. Kiam ĝi estis tie, ĝi restis flosanta, poste estis facile ĝin ĉerpe entiri en la boaton. Ankaŭ ĉe tiuj altenĵetoj mia kuzo montradis apartan lertecon; li havis firman manon kaj alcelkapablon; per decida trafo li sukcesis alcentrigi sian ĵeton en lignositelon, kiun ni etendis al li elde la boato. Male, mi iufoje mistrafis; la kulerpleno ne sukcesis venki la lunaltiron kaj refalis en mian okulon.

Ankoraŭ ne ĉion mi al vi diris, pri la agoperacoj, ĉe kiuj mia kuzo lertegis. Tiu laboro pri elpremado de lunlakto el la skvamoj, por li estis preskaŭa ludo: anstataŭ la kuleron, foje sufiĉis, ke li enŝovu sub la skvamojn sian nudan manon, aŭ nur fingron. Li ne antaŭeniris laŭorde, sed laŭ dise izolitaj punktoj, sin delokante de unu al la alia per saltoj, kvazaŭ li volus ŝerci kun la Luno, prezenti al ĝi surprizojn, aŭ eĉ ĝin tikli. Kaj kien li metis siajn manojn, tie la lakto

elŝprucis kiel el kaprinaj mamoj. Tiom, ke ni devis nenion alian fari ol lin postsekvi, kaj ĉerpi per kuleroj la substancon, kiun li ĉi kaj tie suĉasone elŝprucigis; sed ĉiam kvazaŭ hazarde, ĉar la itineroj de la surdulo ŝajnis respondi al neniuj praktika celostrebo. Estis punktoj, ekzemple, kiujn li tuŝis nur pro la plaĉo ilin tuŝi: interspacoj inter skvamo kaj skvamo, faldoj nudaj kaj molaj de la lunkarno. Foje mia kuzo tiujn premis, ne per manfingroj, sed – ĉe movo lerte kalkultita de siaj saltoj – per la halukso (li suriradis la Lunon nudpiede) kaj ŝajnis, ke tio estas por li la kulmino de amuziĝo, se juĝi laŭ la pepbleko, kiun eligis lia ĝorgo, kaj laŭ la novaj sinsekvaj saltoj.

La grundo de la Luno ne estis ĉie kaj same skvamforma, sed ĝi malkovris neregulajn nudajn areojn el glitiga argilo pala. Ĉe la surdulo ĉi molaj spacoj estigis la emon pri transkapiĝoj aŭ preskaŭ birdaj flugoj, kvazaŭ li volus sin enpremi en la lunan paston per sia tuta korpo. Tiel sin formovante tralune, li eskapis de nia rigardo. Sur la Luno etendiĝadis regionoj, kiujn ni neniam havis motivon aŭ scivolemon ekkoni kaj traesplori, kaj estis tie, kie mia kuzo re kaj re malaperis; mi estis al mi forminta la ideon, ke ĉiuj tiuj transkapiĝoj kaj lupalpadoj, ĉe kiuj li tiom senbridiĝis sub niaj okuloj, estis nur preparado, antaŭludo al io sekreta, kio devis plenumiĝi en tiuj kaŝitaj lokoj. Iu speciala humoro nin kaptis, dum tiuj noktoj marmeze ĉe la Zinkoklifo; gaja, sed iom kvazaŭ atendoŝveba, kiel se ene de nia kranio ni sentus, antaŭ la cerbo, iun fiŝon flosantan altirite de la Luno. Kaj tiel ni navigadis ludante kaj kantante.

La edzino de la kapitano ludis harpon; ŝi havis brakojn longegaj, nokte arĝentecaj kiel angiloj, akselojn obskuraj kaj misteraj kiel markaŝtanoj; kaj la harpoludo estis tiom dolĉa kaj akuta, tiom dolĉa kaj akuta, kiom oni apenaŭ povis orele elteni, kaj ni estis devigitaj elgorĝigi longajn kriojn, tute ne por akompani la muzikon, sed por protekti nian aŭdkapablon.

Meduzoj travidebaj elmergiĝis sur la marsurfaco vibradis iomete, kaj tuj ekflugis lundirekten, ondumante. La etulino Xlthlx amuziĝadis ilin kaptante enaere, sed tio ne facilis. Iun fojon, sin streĉante per siaj braketoj por kapti unu meduzon, ŝi eksaltetis kaj tuj trovis sin mem aerŝvebanta. Ĉar ŝi estis maldiketa, mankis al ŝi kelkaj uncoj da pezo, por ke la gravito ŝin reportu sur la Teron venkinte la lunan altiron: tiel ŝi flugadis inter la meduzoj ŝvebante super la maro. Tuj ŝi ektimis, ekploris, poste ekridis, kaj postsekve ŝi komencis ludi kaptante ĉe la flugo krustacojn kaj fiŝetojn, kelkajn ŝi enbuŝigis kaj ekmordetis. Ni remadis por ŝin postboati: la Luno plu kuris for laŭ sia elipso, posttrenante tiun svarmon da marfaŭno traĉiele, kaj posttrenaĵon da interplektitaj longaj algoj, kaj la etulinon tie en la mezo. Xlthlx havis du maldikajn harplektaĵetojn, kiuj ŝajnis flugis memvole, streĉitaj al la Luno; sed dume ŝi piedfrapadis, ŝi piedfrapis la